

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord

Aanbiedingsbrief

Aan de leden van het algemeen bestuur
van de gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Limburg-Noord
Postbus 11
5900 AA VENLO

Eindhoven, 4 juli 2024

Kenmerk: 1053616/Rze/SP/240439

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

INHOUDSOPGAVE

DASHBOARD

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord (hierna te noemen 'Veiligheidsregio Limburg-Noord') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdracht-bevestiging d.d. 13 september 2023, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2023. In dit verslag hebben wij de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

De jaarrekening 2023 geeft een getrouw beeld. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de directie en verantwoordelijke portefeuillehouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het dagelijks bestuur.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Een bijzonder element daarin was dit jaar de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van Veiligheidsregio Limburg-Noord bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,

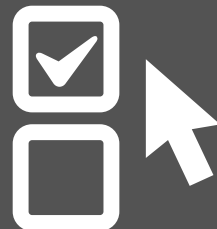
BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. D.O. Meeuwissen RA
Partner en extern accountant

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD ACCOUNTANTSCONTROLE

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. OVERIGE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING		RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING		RESULTAAT 2023													
- Wij verstrekken bij de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur, een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid. - De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt circa € 871.510 respectievelijk € 2.614.530. - Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden. - De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV is nageleefd. - De WNT is nageleefd. - Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage vastgesteld.		- U heeft de verantwoordingsgrens op 1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves vastgesteld en hiermee op € 871.510 bepaald. - De door het dagelijks bestuur geconstateerde afwijkingen overschrijden de verantwoordingsgrens. Het dagelijks bestuur heeft deze afwijkingen gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. - U heeft de rapportagegrens voor de toelichting van de geconstateerde afwijkingen in de paragraaf bedrijfsvoering op 10% van de verantwoordingsgrens vastgesteld en hiermee op € 87.151 bepaald. - Het dagelijks bestuur heeft de geconstateerde afwijkingen toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.		<table><tr><th>(x €1.000)</th><th>2023</th><th>Begroting (na wijziging)</th></tr><tr><td>Saldo van baten en lasten</td><td>1.463</td><td>0</td></tr><tr><td>Mutatie reserves</td><td>485</td><td>0</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td>1.948</td><td>0</td></tr></table> Het gerealiseerde resultaat 2023 wijkt af van de begroting na wijziging. Voor een nader gedetailleerd inzicht verwijzen wij u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten, zoals opgenomen in hoofdstuk 6.3 als onderdeel van de jaarrekening.		(x €1.000)	2023	Begroting (na wijziging)	Saldo van baten en lasten	1.463	0	Mutatie reserves	485	0	Resultaat	1.948	0
(x €1.000)	2023	Begroting (na wijziging)															
Saldo van baten en lasten	1.463	0															
Mutatie reserves	485	0															
Resultaat	1.948	0															
BEVINDINGEN EN ONTWIKKELINGEN		AANDACHTSPUNTEN VOOR 2024		UW FINANCIËLE POSITIE VERGELEKEN													
- Wij hebben de voorziening voor groot onderhoud gebouwen gecontroleerd. De voorziening heeft een saldo van circa € 2,7 miljoen per ultimo 2023 in de jaarrekening. Dit is circa € 952.500 hoger dan het geraamde saldo in het meerjarenonderhoudsplan. In verband met de huisvestingsontwikkelingen heeft u de diverse geplande onderhoudswerkzaamheden in 2022 en 2023 uitgesteld totdat definitieve besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden. - U heeft het gebouw aan de Nijmeegseweg 40-42 in de verkoop geplaatst. Het bod van de potentiële koper is lager dan de boekwaarde van het gebouw ad circa € 2,7 miljoen per ultimo 2023. In de jaarrekening 2023 heeft derhalve een afwaardering van de boekwaarde ad circa € 559.000 plaatsgevonden.		Naar aanleiding van onze controle brengen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, graag de volgende punten voor het komende jaar onder uw aandacht: - Als bestuur bent u primair verantwoordelijk voor het vermijden en ontdekken van fraude. Door het periodiek bespreken van een frauderisicoanalyse kunt u illustreren welk belang u hecht aan deze verantwoordelijkheid. - In 2022 heeft de Europese Unie de Corporate Sustainability Reporting Directive aangenomen om duurzaamheidsrapportages te verbeteren. Alhoewel dit (nog) niet op uw organisatie van toepassing is, is duurzaamheid ook een belangrijk thema voor veiligheidsregio's. Wij raden u aan met het dagelijks bestuur in gesprek te gaan over uw ambities met betrekking tot een duurzaamheidsverantwoording.		Solvabiliteitsratio <table><tr><th>Jaar</th><th>Solvabiliteitsratio</th></tr><tr><td>2019</td><td>7,0%</td></tr><tr><td>2020</td><td>13,0%</td></tr><tr><td>2021</td><td>11,6%</td></tr><tr><td>2022</td><td>10,5%</td></tr><tr><td>2023</td><td>14,4%</td></tr></table> De solvabiliteitsratio is in 2023 flink gestegen door een toename van het eigen vermogen en een afname van het totaal vermogen als gevolg van een afname van het vreemd vermogen. Derhalve is de netto schuldquote ook gedaald naar 38,5% (2022: 48,8%).		Jaar	Solvabiliteitsratio	2019	7,0%	2020	13,0%	2021	11,6%	2022	10,5%	2023	14,4%
Jaar	Solvabiliteitsratio																
2019	7,0%																
2020	13,0%																
2021	11,6%																
2022	10,5%																
2023	14,4%																
DASHBOARD		JAARREKENING		FINANCIËLE POSITIE		BEVINDINGEN		BIJLAGEN									

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Strekking van controleverklaring

2.2 Rechtmatigheidsverantwoording

2.3 Belangrijkste rechtmatigheidsbevindingen uitgelicht

2.1 Strekking van controleverklaring

Jaarrekening 2023
geeft getrouw beeld

Goedkeurende
controleverklaring
met betrekking tot
getrouwheid

Geen aanwijzingen
voor materiële fraude
of non-compliance

Geen aanwijzingen
voor discontinuïteit

Jaarrekening 2023 is getrouw

Wij hebben bij de jaarrekening 2023, inclusief de SiSa-bijlage, van Veiligheidsregio Limburg-Noord een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva per 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld en de met het algemeen bestuur gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd.

Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde en ongecorrigeerde afwijkingen boven € 217.875 (25% van goedkeuringstolerantie) rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Uw organisatie heeft alle geconstateerde controleverschillen gecorrigeerd. Hierdoor is er geen controleverschil welke niet is verwerkt in de jaarrekening.

Aangezien er geen niet-verwerkte controleverschillen zijn, hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Intern is een fraudebeleid opgesteld dat thans is gedeeld met de ondernemingsraad en vervolgens wordt doorgeleid naar het dagelijks en algemeen bestuur. Onze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klantspecifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben wij gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben wij beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij deze werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van Veiligheidsregio Limburg-Noord zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de organisatie als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voortzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het dagelijks bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden de inschatting aanvaardbaar.

2.2 Rechtmatigheidsverantwoording (1/3)

Afgifte van controle-
verklaring mogelijk
door NBA Alert 48

Status update rondom de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording

De wetgever heeft beoogd dat in de jaarrekening 2023 van de decentrale overheden op grond van aangepaste wet- en regelgeving een rechtmatigheidsverantwoording wordt opgenomen. De gedelegeerde regelgeving die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening (BBV) en voor de uitvoering van de accountantscontrole 2023 en oordeelsvorming in de controleverklaring (BADO) is hierop echter nog niet aangepast. Totdat deze aanpassingen rond zijn dient de uitwerking uit NBA Alert 48 gevolgd te worden. Aan de hand van te onderkennen scenario's / omstandigheden zijn in NBA Alert 48 aanwijzingen opgenomen voor de uitvoering van de accountantscontrole van de jaarrekening en de oordeelsvorming in de controleverklaring. Indien de netto begrotingsoverschrijdingen en andere rechtmatigheidsfouten en/of onduidelijkheden de verantwoordingsgrens overschrijden dient de accountant een 'Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording' in de controleverklaring op te nemen. Bij de evaluatie of deze paragraaf opgenomen dient te worden, betreft de accountant op basis van NBA Alert 48 dus de toelichting in de rechtmatigheidsverantwoording omtrent de in afstemming met het algemeen bestuur geaccepteerde begrotingsoverschrijdingen. Voor uw organisatie is het opnemen van een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden niet van toepassing bij jaarrekening 2023.

2.2 Rechtmatigheidsverantwoording (2/3)

Rechtmatigheids-
verantwoording van
Veiligheidsregio
Limburg-Noord geeft
getrouw beeld

In de jaarrekening 2023 is voor het eerste jaar een rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur opgenomen, gericht op de rechtmatigheid van de baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2023. Het is onze rol om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening te controleren. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft. Onze controle richt zich op het bepalen of het oordeel van het dagelijks bestuur in de rechtmatigheidsverantwoording toereikend is onderbouwd. Hierbij stellen wij vast of de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld in overeenstemming met de afspraken die zijn gemaakt tussen het algemeen en dagelijks bestuur. Deze afspraken zijn vastgelegd in het normenkader van de gemeenschappelijke regeling en de notitie rechtmatigheidsverantwoording welke op 2 december 2022 respectievelijk 7 juli 2023 zijn vastgesteld door het algemeen bestuur. Het rechtmatigheidsoordeel van het dagelijks bestuur richt zich op de drie criteria die wij hieronder nader hebben toegelicht. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de organisatie toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om het oordeel hieromtrent in de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen.

Voorwaardencriterium

Het dagelijks bestuur toetst bij de uitvoering van haar controlewerkzaamheden of bij de uitvoering van financiële beheershandelingen binnen de geldende wet- en regelgeving is gehandeld. De relevante wet- en regelgeving is tussen het algemeen en dagelijks bestuur afgestemd door middel van het normenkader. Het voorwaardencriterium is met name relevant bij de processen salarissen en sociale lasten, inkopen van goederen en diensten, (bestedingen van) specifieke uitkeringen en (Europese) aanbestedingen. Indien is vast komen te staan dat de organisatie niet aan het voorwaardencriterium heeft voldaan, is er sprake van een onrechtmatigheid. Met uitzondering van een niet-naleving van de Europese aanbestedingsregels ad € 327.975 heeft het dagelijks bestuur in 2023 geen andere niet-naleving van de relevante wet- en regelgeving geconstateerd.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van de investeringskredieten zijn op basis van de Wet op de gemeenschappelijke regeling onrechtmatig. Het totaal van de begrotings-onrechtmatigheden van Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft de verantwoordingsgrens overschreden en het dagelijks bestuur heeft het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De begrotingsonrechtmatigheden zijn op basis van de afspraken tussen het algemeen en dagelijks bestuur in de financiële verordening acceptabel en deze zijn door het dagelijks bestuur in de paragraaf bedrijfsvoering (hoofdstuk 3.2) en de toelichting op het overzicht van baten en lasten (hoofdstuk 6.3) nader uitgewerkt.

Overschrijdingen van de baten en/of onderschrijdingen van de lasten en baten en investeringskredieten zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze zijn wel onrechtmatig als deze niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld. Het algemeen en dagelijks bestuur hebben in de financiële verordening afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van de baten en/of onderschrijdingen van de lasten en baten en investeringskredieten in een begrotingswijziging aan het algemeen bestuur moeten worden voorgelegd. Het dagelijks bestuur heeft de overschrijdingen van de baten en/of onderschrijdingen van de lasten en baten en investeringskredieten tijdig voorgelegd aan het algemeen bestuur en er is in dit kader geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden.

Verantwoordingsgrens vastgesteld op 1% van totale lasten inclusief dotaties aan reserves en hiermee voor 2023 bepaald op € 871.510

Rapportagegrens voor toelichting van afwijkingen in paragraaf bedrijfsvoering vastgesteld op 10% van verantwoordingsgrens en hiermee voor 2023 bepaald op € 87.151

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Als laatste dient het dagelijks bestuur een uitspraak te doen over de naleving van bepalingen die in de wet- en regelgeving zijn opgenomen met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Hiervoor stelt het dagelijks bestuur vast welke handhaving noodzakelijk is en welke maatregelen binnen de organisatie zijn genomen om dit te kunnen uitvoeren. Tevens stelt het dagelijks bestuur vast of de getroffen maatregelen werken. Indien wordt geconstateerd dat het beleid niet bestaat of niet wordt nageleefd dan wordt dit toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Alleen daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden betrokken in het proces tot het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Uw organisatie heeft geen nota over misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze nota zal in de komende periode worden opgesteld. In 2023 zijn geen bijzonderheden ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik geconstateerd.

Strekking van de rechtmatigheidsverantwoording

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft de verantwoordingsgrens vastgesteld op 1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves en de verantwoordingsgrens is hiermee bepaald op € 871.510. Blijkens de rechtmatigheidsverantwoording (in de jaarrekening) is het dagelijks bestuur van mening dat de verantwoordingsgrens wordt overschreden in de jaarrekening 2023. De door het dagelijks bestuur gerapporteerde afwijkingen kunnen als volgt worden samengevat:

POST/OMSCHRIJVING VAN DE ONRECHTMATIGHEID (x € 1.000)	ONRECHTMATIGHEDEN	ONDUIDELIKHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheidscriterium			
Begrotingscriterium	€ 7.519	-	§ 2.3
Voorwaardencriterium	€ 327	-	§ 2.2
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	-	-	-
Totaal	7.846		

De rapportagegrens voor de toelichting van de geconstateerde afwijkingen in de paragraaf bedrijfsvoering (in het jaarverslag) is door het algemeen bestuur vastgesteld op 10% van de verantwoordingsgrens en hiermee bepaald op € 87.151. Wij hebben deze paragraaf gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze paragraaf materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de paragraaf bedrijfsvoering verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat.

2.3 Belangrijkste rechtmatigheidsbevindingen uitgelicht (1/2)

Overschrijding van begrote lasten met € 5 miljoen

Hogere realisatie van baten van € 6,4 miljoen

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeenschappelijke regeling circa € 82,0 miljoen aan lasten begroot na wijziging tegenover circa € 86,9 miljoen aan werkelijke lasten in 2023. Dit is in totaal een overschrijding van circa € 5 miljoen (6,0%). Aan baten had uw gemeenschappelijke regeling een bedrag van € 81,7 miljoen begroot na wijziging tegenover € 88,4 miljoen aan werkelijke baten in 2023. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van € 6,7 miljoen (8,2%). De afwijking wordt zowel aan de baten als aan de lastenkant voor ruim € 5 miljoen beïnvloedt door de meerkostenregeling Covid en de spuk covid. Deze bedragen zitten niet in de begroting maar wel in de realisatie. Zie ook hoofdstuk 3.1 van dit verslag.

Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeenschappelijke regeling ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in reserves en onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2023 is er per saldo circa € 0,5 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat circa € 2,0 miljoen positief bedraagt.

Het algemeen bestuur autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het dagelijks bestuur vast. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerd en gerapporteerd te worden aan het algemeen bestuur. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet binnen het boekjaar zijn voorgelegd aan het algemeen bestuur is sprake van een onrechtmatigheid. Het is aan het algemeen bestuur om te bepalen op welke wijze wordt omgegaan met deze begrotingsonrechtmatigheden.

Controle begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189 lid 3 van de Gemeentewet. Behoudens het bepaalde in de artikelen 208 en 209 kunnen ten laste van de gemeenschappelijke regeling slechts lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties worden genomen tot de bedragen die hiervoor op de begroting zijn gebracht. Artikel 189 lid 3 is niet van toepassing op overschrijdingen van de baten. Andere begrotingsafwijkingen zoals overschrijdingen van de baten en/of onderschrijdingen van de lasten en baten zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze kunnen alleen onrechtmatig zijn als die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld. Niet tijdig betreft een afspraak tussen het algemeen en dagelijks bestuur. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota rechtmatigheid 2023 (november 2023) van de commissie BBV. Het dagelijks bestuur heeft een analyse opgesteld van de begrotingsafwijkingen en de bevindingen hieruit verwerkt in de rechtmatigheidsverantwoording. Wij hebben kennis genomen van de uitkomsten van deze analyse en de hieraan ten grondslag liggende documentatie. Op basis hiervan hebben wij vastgesteld dat het dagelijks bestuur bij het bepalen van de begrotingsonrechtmatigheden heeft gehandeld in lijn met de kaders die met het algemeen bestuur zijn overeengekomen.

Overschrijding
baten/lasten

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet worden gekeken naar overschrijdingen van de lasten, overschrijdingen van de investeringskredieten en overschrijdingen van de baten en/of onderschrijdingen van de lasten en baten en investeringskredieten. In de onderstaande tabel is de begrotingsonrechtmatigheid 2023 voor uw gemeenschappelijke regeling uitgewerkt.

PROGRAMMA/KREDIET	OMVANG OVER-/ONDERSCHRIJDING	TOELICHTING ONRECHTMATIGHEID
1. Publieke Gezondheid	€ 5,9 miljoen (overschrijding lasten)	Dit betreft voor circa € 5,25 miljoen de uitgaven gerelateerd aan Covid-19, welke geheel worden gecompenseerd door de baten vanuit het Ministerie van VWS. Tevens betreft dit voor circa € 555.000 de uitgaven voor de specifieke uitkering ‘Versterking GGD’en’ en de HPV18+ vaccinaties. Ook deze lasten worden gecompenseerd door baten vanuit de rijksoverheid.
2. Bedrijfsvoering/Overhead	€ 1,51 miljoen (overschrijding lasten)	Dit betreft het saldo van de over-/onderschrijdingen op de diverse kostenposten binnen dit programma waaronder voor circa € 559.000 de afwaardering van de boekwaarde van de Nijmeegseweg 40-42.
3. Investeringskredieten	€ 0,15 miljoen (overschrijding kredieten)	Deze onrechtmatigheid heeft betrekking op overschrijdingen van de gevoteerde kredieten (circa € 119.000 in totaal) en investeringen zonder een gevoteerde krediet (circa € 30.000 in totaal).

Wij verwijzen voor een inhoudelijke, meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse van de begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2.1 tot en met 2.4 als onderdeel van de programmaverantwoording, de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering (hoofdstuk 3.2) als onderdeel van het jaarverslag en de toelichting op het overzicht van baten en lasten, zoals opgenomen in hoofdstuk 6.3 als onderdeel van de jaarrekening.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2023 per programma

3.2 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2023 per programma

Resultaat 2023 ten opzichte van gewijzigde begroting bedraagt € 2 miljoen

Op vrijwel alle programma's zijn er belangrijke afwijkingen in resultaat 2023

Het gerealiseerd resultaat van Veiligheidsregio Limburg-Noord over het jaar 2023 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 2,0 miljoen voordelig. In onderstaand overzicht is het resultaat per programma in het kort weergegeven:

OVERZICHT REALISATIE PROGRAMMA'S (x 1.000)	2023	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL
Programma 1 - Publieke Gezondheid	42	-13	55
Programma 2 - Brandweezorg	1.501	0	1.501
Programma 3 - Crisisbeheersing	1.111	-294	1.405
Programma 4 - Bedrijfsvoering/Overhead	-1.190	33	-1.223
Saldo van baten en lasten	1.463	-274	1.738
Onttrekkingen aan reserves	698	350	348
Stortingen in reserves	213	76	137
Resultaat	1.948	0	1.948

Op vrijwel alle programma's zien wij belangrijke afwijkingen van de begroting na wijzigingen terug. Alleen het programma Publieke Gezondheid kent een zeer beperkte afwijking van de begroting na wijziging. Bij de programma's Brandweezorg en Crisisbeheersing is de afwijking het gevolg van een onderschrijding van de lasten en een overschrijding van de baten. Bij het programma Bedrijfsvoering/Overhead is de afwijking het gevolg van een overschrijding van de lasten deels gecompenseerd door een overschrijding van de baten.

Voor een nader gedetailleerd inzicht verwijzen wij u naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten, zoals opgenomen in hoofdstuk 6.3 als onderdeel van de jaarrekening. Wij adviseren u om na te gaan in hoeverre het mogelijk is om afwijkingen ten opzichte van de begroting eerder inzichtelijk te maken. Daarmee neemt de voorspelbaarheid van de begroting toe en wordt de prognose van het verwachte resultaat beter.

3.2 Ons beeld van uw financiële positie

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus ook deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. Kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden geschetst van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie.

Hieronder vindt u een nadere toelichting op de ratio's van uw gemeenschappelijke regeling.

Weerstandsvermogen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement is aangegeven dat het algemeen bestuur in 2015 heeft bepaald dat een algemene reserve van maximaal 2% van het begrotingstotaal volstaat mits onderbouwd met een inventarisatie van de risico's. Op basis van de meest actuele risico-inventarisatie heeft het algemeen bestuur besloten een algemene reserve van maximaal € 1,25 miljoen aan te houden hetgeen als de benodigde weerstandscapaciteit wordt aangemerkt. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement zijn de relevante risico's benoemd maar niet gekwantificeerd. Wij adviseren u de benoemde risico's ook te kwantificeren. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekent u de algemene reserve ad € 0,5 miljoen, de reserve transformatie meldkamer ad € 1,0 miljoen, de reserve Natuurbrandbestrijding ad € 0,2 miljoen, de reserve Informatieveiligheid ad € 0,3 miljoen en de reserve waarborgen paraatheid Brandweer en dienstverlening GGD ad € 0,3 miljoen. In totaal bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit hiermee circa € 2,0 miljoen. Overigens merken wij hierbij op dat deze cijfers niet aan accountantscontrole of een beoordelingsopdracht zijn onderworpen.

Solvabiliteit en netto schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2023 14,4% (2022: 10,5%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter Veiligheidsregio Limburg-Noord in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. De solvabiliteitsratio is in 2023 flink gestegen door een toename van het eigen vermogen en een afname van het totaal vermogen als gevolg van een afname van het vreemd vermogen.

De netto schuldquote bedraagt ultimo 2023 38,5% (2022: 48,8%). De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote.

Zowel de solvabiliteit als de netto schuldquote ultimo 2023 laten een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de waarde ultimo 2022. De financiële positie van Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft zich in 2023 verbeterd.

Risico's nog niet gekwantificeerd

Veiligheidsregio Limburg-Noord kan aan haar lange termijn verplichtingen voldoen

4. Overige bevindingen

4.1 Overige bevindingen jaarrekening 2023

4.2 BBV, WNT en SiSa

4.3 Relevante wijzigingen in BBV

Voorziening voor groot onderhoud gebouwen

Voorziening voor groot onderhoud gebouwen

Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft een voorziening ter egalisering van de onderhoudskosten van de gebouwen verantwoord in de jaarrekening. Het opstellen van de (meerjaren)onderhoudsplannen per gebouw en de doorvertaling daarvan naar de onderhoudsvoorziening is een bewerkelijk proces. De onderhoudsvoorziening is een belangrijke schattingspost in de jaarrekening, waarbij een gedegen totstand-koming van groot belang is. Concreet bedoelen wij hiermee:

- ▶ de voorziening dient door de organisatie te worden getoetst aan de definities en vereisten zoals gesteld in het BBV. Voldoen de opgenomen componenten in de voorziening aan de door het BBV gestelde voorwaarden voor groot onderhoud?;
- ▶ de voorziening dient gedegen te worden onderbouwd met onderliggende onderhoudsplannen, die periodiek dienen te worden herzien;
- ▶ de onderhoudsplannen dienen per component te zijn opgebouwd. Belangrijk hierbij is dat de componenten ook daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht en hiervoor in de voorziening voldoende saldo aanwezig is, zodat de specificatie van de voorziening aansluit op de daadwerkelijke kosten/uitvoering.

Wij hebben uw voorziening ter egalisering van de kosten voor groot onderhoud van de gebouwen gecontroleerd. De voorziening heeft een saldo van circa € 2,7 miljoen per ultimo 2023 in de jaarrekening. De voorziening wordt onderbouwd met meerjarenonderhoudsplannen per gebouw die u in juli 2022 heeft vastgesteld.

In verband met de lopende huisvestingsontwikkelingen heeft uw organisatie diverse geplande onderhoudswerkzaamheden in 2022 en 2023 uitgesteld totdat definitieve besluitvorming over de huisvesting heeft plaatsgevonden. Wij adviseren u het meerjarenonderhoudsplan na de definitieve besluitvorming over de huisvesting te actualiseren.

Afwaardering van boekwaarde Nijmeegseweg 40-42

U heeft het brandweer- en kantoorgebouw aan de Nijmeegseweg 40-42 gedurende het jaar 2023 in de verkoop geplaatst. Enkele belangstellenden hebben een bod gedaan. Het bod van de thans potentiële koper is lager dan de boekwaarde van het gebouw ad circa € 2,7 miljoen per ultimo 2023. Conform de verslaggevingsregels (BBV) is er sprake van een duurzame waardevermindering per de balansdatum. In de jaarrekening 2023 heeft derhalve een afwaardering van de boekwaarde ad circa € 559.000 plaatsgevonden.

Afwaardering van boekwaarde van pand Nijmeegseweg 40-42

BBV wordt nageleefd

Bevindingen ten aanzien van naleving van wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat u de wettelijke verslagleggingsregels van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. De doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor Veiligheidsregio Limburg-Noord geldt dat de algemeen en dagelijks bestuursleden en de algemeen directeur als topfunctionarissen worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2023 niet meer bedragen dan € 223.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Een overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris moet worden terugbetaald aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2023 van Veiligheidsregio Limburg-Noord niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Limburg-Noord voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening 2023 genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2023. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens bijlage B.

WNT-verantwoording
voldoet aan vereisten

Geen bevindingen bij
SiSa-bijlage

4.3 Relevante wijzigingen in BBV

Relevante wijzigingen in BBV met ingang van begrotingsjaar 2025 (toepassing in 2024 toegestaan)

In december 2023 heeft de commissie BBV een aantal notities geactualiseerd. Het betreft onder andere de notities Rente en Overhead. Hieronder hebben wij per onderwerp de belangrijkste wijzigingen opgenomen en gekoppeld aan de impact voor uw veiligheidsregio. Alle notities zijn van toepassing met ingang van begrotingsjaar 2025 en mogen reeds worden toegepast voor begrotingsjaar 2024.

Notitie Rente

De voor uw organisatie belangrijkste wijziging uit de notitie Rente betreft de herintroductie van de mogelijkheid om rentetoerekening aan het eigen vermogen en de voorzieningen toe te passen. Deze mogelijkheid is in 2016 door de commissie BBV beëindigd maar in de notitie Rente 2023 als keuzemogelijkheid opgenomen. Wij adviseren u in 2024 een weloverwogen keuze te maken in het toepassen van de rentetoerekening aan het eigen vermogen en de voorzieningen.

Notitie Overhead

De commissie BBV heeft in de notitie Overhead 2023 de regelgeving met betrekking tot de toerekening van Overhead geactualiseerd, verduidelijkt en samengevoegd in één notitie. De voor uw organisatie belangrijkste wijziging betreft de aanbeveling om overhead niet bij de begroting vorm te geven maar door middel van de financiële verordening of een nota overhead aan het algemeen bestuur voor te leggen en deze periodiek te herzien. In deze nota neemt de organisatie keuzes op ten aanzien van: kaderstelling, methodiek en onderscheiding van primaire processen en overhead. Wij adviseren u te bezien hoe u deze aanbeveling in uw organisatie kunt verwerken.

Bijlagen

- A Onze controle
- B Bevindingen SiSa-bijlage
- C Duurzaamheid

A. Onze controle

Doel en object van controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van Veiligheidsregio Limburg-Noord, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

Opdracht

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 13 september 2023. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag, met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging.

Strekking van controleverklaring

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Limburg-Noord aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij hierbij een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle zijn afdoende behandeld en onze controle is dan ook afgerond.

Materialiteit

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door het algemeen bestuur vastgestelde toleranties gehanteerd. Het algemeen bestuur heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 871.510. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 217.875 (25% van de goedkeuringstolerantie) rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Wij zijn onafhankelijk van Veiligheidsregio Limburg-Noord zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Controleaanpak

Controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 13 september 2023. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag, met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

Vermogen om risico's vanuit reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

De waarderingen in de jaarrekening van Veiligheidsregio Limburg-Noord zijn gebaseerd op de veronderstelling dat Veiligheidsregio Limburg-Noord als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voortzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het dagelijks bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Jaarverslag is verenigbaar met jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

Grondslagen van jaarrekening 2023 zijn aanvaardbaar

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De jaarstukken 2023 van uw organisatie bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2023 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2023 (rechtmatigheidsverantwoording, balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw organisatie zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2023. In 2023 zijn er geen wijzigingen in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen geweest die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw organisatie. Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw organisatie en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het dagelijks bestuur en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. De in de jaarrekening 2023 toegepaste verslaggevingsgrondslagen zijn aanvaardbaar.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook de relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2023. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van uw organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. Onze conclusie is dat de algemene IT-beheersmaatregelen (logische toegangsbeveiliging, change management en continuïteit) in opzet en bestaan deels niet voldoende scoren. Voor onze accountantscontrole 2023 kunnen wij derhalve nog geen systeemgerichte controle verrichten maar verkrijgen wij gegevensgerichte zekerheid.

B. Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2023 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of en, zo ja, welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. De tabel moet altijd worden opgenomen, ook als geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Indien dit het geval is worden de kolommen 'FINANCIËLE OMVANG IN €' en 'TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID' leeg gelaten. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Strekking controleverklaring (jaarrekening)		GOEDKEUREND		
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (Sisa-bijlage)		GOEDKEUREND		

NR.	SPECIEFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
A2	Brede Doeluitkering Rampnebestrijding (BDuR)	Fout		
A2	Brede Doeluitkering Rampnebestrijding (BDuR)	Onzekerheid		
A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Fout		
A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Onzekerheid		
H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Fout		
H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Onzekerheid		
H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Fout		
H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Onzekerheid		
H33	Regeling specifieke uitkering Covid-19-vaccinatie	Fout		
H33	Regeling specifieke uitkering Covid-19-vaccinatie	Onzekerheid		

C. Duurzaamheid

Met ingang van 2024 zullen bedrijven op basis van CSRD meer gaan rapporteren over duurzaamheid

Op dit moment geen verplichte duurzaamheidsverantwoording voor veiligheidsregio's

Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving

De Corporate Social Responsibility Disclosure (CSRD) is een Europese richtlijn die verplicht is voor grote ondernemingen. De richtlijn heeft als doel om bedrijven te verplichten transparanter te zijn over hun impact op duurzaamheid en maatschappij. De CSRD is aangenomen door het Europees Parlement en is sinds januari 2023 in werking. De Nederlandse implementatiewet volgt uiterlijk in het najaar van 2024. De CSRD verplicht ondernemingen om informatie openbaar te maken over hun beleid en prestaties op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Deze informatie moet opgenomen worden in het jaarverslag van het bedrijf en moet voldoen aan bepaalde standaarden en richtlijnen. De richtlijn zal naar verwachting bijdragen aan een meer duurzame economie en aan het bereiken van de doelstellingen van de Europese Green Deal en de VN Duurzame Ontwikkelingsdoelen.

De uniforme wijze waarop deze verantwoording plaats moet vinden is vastgelegd in de European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Deze set aan standaarden bevat algemene bepalingen voor alle organisaties, sectorspecifieke standaarden en biedt ruimte voor bedrijfs-specifieke standaarden. Bedrijven zijn druk bezig met de voorbereiding voor deze nieuwe verantwoording. Grote bedrijven moeten als eerst gaan rapporteren, kleinere organisaties volgen in de jaren daarna. Voor alle organisaties is een ingroeimodel van toepassing. De omvang, diepgang en controle (door de accountant) van de verantwoording zal stapsgewijs toenemen. Middels CSRD en de ESRS kunnen bedrijven hun prestaties op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen inzichtelijk maken, waardoor ze beter in staat zijn om duurzaamheidsdoelen te stellen en te bereiken. Decentrale overheden kunnen deze informatie gebruiken om te bepalen welke bedrijven het beste passen bij hun eigen duurzaamheidsdoelen en beoordelen welke bedrijven voldoen aan de eisen voor aanbestedingen en subsidies. Daarnaast kunnen deze richtlijnen gebruikt worden om ook zelf transparant en uniform te rapporteren over duurzaamheid.

Stand van zaken duurzaamheidsverantwoording door gemeenten

Veiligheidsregio's hebben een grote impact op mens en maatschappij en zijn daarom bij uitstek geschikt om duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Een groeiend aantal veiligheidsregio's is zich hiervan bewust en heeft zich aangesloten bij het VNG-initiatief om een zogenoemde SDG-veiligheidsregio te worden. Daarnaast hebben veiligheidsregio's zich via diverse initiatieven gecommitteerd aan diverse duurzaamheidsdoelstellingen. Veiligheidsregio's zijn vooralsnog niet verplicht om een duurzaamheidsrapportage volgens de CSRD-richtlijn op te stellen. Op basis van het BBV bestaat geen verplichting voor veiligheidsregio's om te rapporteren over bijvoorbeeld de invloed die bedrijven binnen de veiligheidsregio hebben op het milieu en op het welzijn van de burgers, en over de duurzaamheid van de eigen bedrijfsvoering. Op dit moment zijn gemeenten bijvoorbeeld niet verplicht om te rapporteren over de eisen die ze stellen aan leveranciers op het gebied van social return en duurzaamheid, en in welke mate deze tot resultaten leiden. Daarnaast hoeven veiligheidsregio's geen verslag te doen over de eigen CO2-uitstoot of over het aantal burgers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Doordat vanuit het BBV geen verplichting of handreiking bestaat voor duurzaamheidsverslaggeving zien wij in de praktijk allerlei verschillen in verantwoording. In onze rapportage [“Naar een verantwoord verslag: geen keuze”](#) van oktober 2023 hebben wij een inventarisatie opgenomen van de huidige stand van zaken. Het beeld dat hieruit naar voor komt is dat er een grote kloof bestaat tussen de duurzaamheidsambities en de verantwoording over duurzaamheid. Grote veiligheidsregio's bieden wel meer transparantie over duurzaamheid dan kleine veiligheidsregio's. Een andere belangrijke conclusie is dat iedere veiligheidsregio op zijn eigen manier verantwoord en daarmee de veiligheidsregio's onderling lastig te vergelijken zijn. Op het gebied van transparantie, uniformiteit en vergelijkbaarheid kan nog veel verbetering gerealiseerd worden.

Via keten en stake-
holders wel kansen en
gevolgen van CSRD /
ESRS voor gemeenten

Indirecte betrokkenheid bij duurzaamheidsverantwoording

Veiligheidsregio's krijgen desondanks linksom of rechtsom te maken met duurzaamheidsverslaggeving op basis van de CSRD/ESRS. Stakeholders van de veiligheidsregio's vragen hier namelijk steeds vaker om. Je kunt je dan ook afvragen in hoeverre een veiligheidsregio, die toch een brede maatschappelijke rol vervult, het zich kan permitteren om niet volgens de gangbare standaard te rapporteren over niet - financiële, meer maatschappelijke zaken.

Veiligheidsregio's krijgen via de waardeketen van andere organisaties te maken met de CSRD/ESRS. Zij zijn tenslotte onderdeel van de waardeketen van bedrijven die onder de CSRD-richtlijn vallen. Zo worden veiligheidsregio's genoemd in de CSRD-verslagen van grote bedrijven, omdat zij bijvoorbeeld verantwoordelijk zijn voor het afgeven van vergunningen aan deze bedrijven. Veiligheidsregio's behoren dus ook tot de waardeketen van de CSRD-plichtige bedrijven en moeten deze partijen ook geregeld van informatie voorzien. De situatie kan zich ook voordoen dat leveranciers van de veiligheidsregio informatie opvragen die zij vervolgens opnemen in hun verantwoording. Dat kan betrekking hebben op reguliere inkopen, maar bijvoorbeeld bij het aantrekken van financieringen of afsluiten van verzekeringen. Duurzaamheidsverantwoording wordt op deze wijze doorgelegd naar de veiligheidsregio's, net zoals de veiligheidsregio zelf ook eisen doorlegt aan anderen.

Kansen bij gestandaardiseerde (vrijwillige) duurzaamheidsverantwoording - Transparantie en Uniformiteit

Veiligheidsregio's kunnen op gebied van verantwoording richting stakeholders veel winst behalen wanneer gerapporteerd wordt volgens gestandaardiseerde richtlijnen. Het samenstellen van een duurzaamheidsverantwoording vraagt om heldere, niet-financiële taal op het gebied van duurzaamheid. En niet alleen wat de eigen organisatie betreft, ook de omgeving speelt een rol. Dat is een groot verschil met de huidige jaarverslagen die vaak omvangrijk, ontoegankelijk en op de wettelijke taken gericht zijn. Veiligheidsregio's kunnen de introductie van de CSRD dan ook als een kans zien om in heldere taal en transparant - intern en aan de buitenwereld - uit te leggen wat hun concrete, meetbare acties, standpunten en resultaten waren en worden op het gebied van milieu, sociale en menselijke factoren, en (corporate) governance.

Wij raden u aan met het dagelijks bestuur in gesprek te gaan over de ambities met betrekking tot duurzaamheidsverantwoording. Verantwoording zorgt ervoor dat de gebruikers van de jaarrekening inzicht krijgen in de realisatie van gestelde ambities. Het grootste inzicht ontstaat wanneer de verantwoording uniform, vergelijkbaar en transparant tot stand komt. Een gestandaardiseerde verantwoording maakt ook controle door een onafhankelijke accountant mogelijk. In plaats van verslaggeving volgens de CSRD/ESRS-richtlijn te beschouwen als een grote, noodgedwongen compliance exercitie, kunnen veiligheidsregio's deze richtlijn zien als een manier om dat inzicht te geven. Door gezamenlijk één taal te spreken en dezelfde richtlijn te hanteren op het gebied van duurzaamheid, wordt het een stuk eenvoudiger om onderling - bedrijven en veiligheidsregio's - informatie uit te wisselen en samen aan de realisatie van doelstellingen te werken. Binnen de ESRS is naast algemene voorschriften ook rekening gehouden met sectorspecifieke en organisatiespecifieke standaarden. De CSRD/ESRS-richtlijn is een manier waarmee alle organisaties op dezelfde wijze hun verantwoording op kunnen stellen. Net zoals voor bedrijven die verplicht moeten rapporteren zal het ook voor een veiligheidsregio de nodige voorbereiding vragen voordat de eerste verantwoording plaats kan vinden. In de fase van strategie ontwerp zien wij ook een duidelijke rol voor het dagelijks bestuur. Allereerst bij het bepalen van de visie en ambitie. Dat gaat over de duurzaamheidsdoelstellingen, maar in het geval van een vrijwillige ESG-verantwoording ook over het ambitieniveau en de vorm waarin dit plaats zal vinden. Ook bij de interactie met stakeholders en het bepalen van belangrijke thema's en doelen is betrokkenheid van het algemeen bestuur belangrijk.

Aanbeveling: bespreek
uw ambities op gebied
van duurzaamheids-
verantwoording.

Aanbeveling: kies
algemeen aanvaard-
bare standaarden voor
duurzaamheids-
verantwoording

bdo.nl